

13

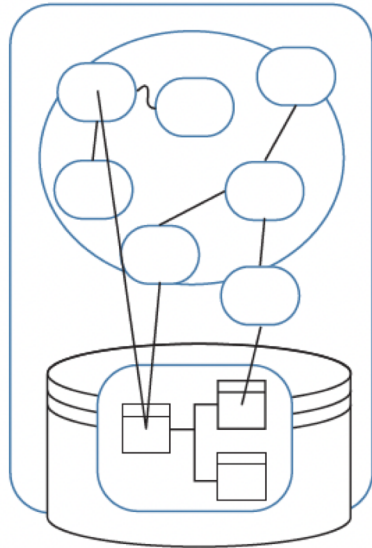
Domény, modely a eventy

- DDD - Domain Driven Design
- MDA - Model Driven Architecture
- EDA - Event Driven Architecture

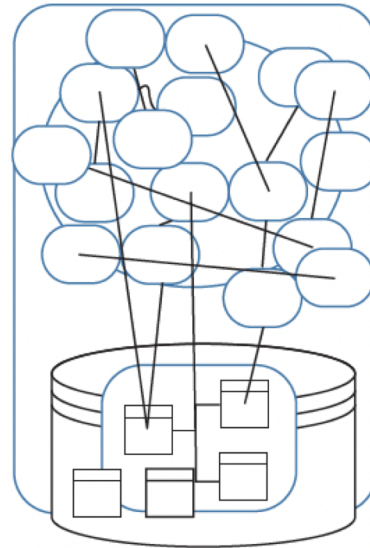
13 DDD – Domain Driven Design

Metodika softwarového vývoje, která se soustředí na správnou dekompozici problému do domén a realizaci takto dekomponovaného systému jak z pohledu softwarových technologií, tak z pohledu lidí a týmů.

PROBLÉM:

První verze systému vzniká zpravidla rychle a efektivně

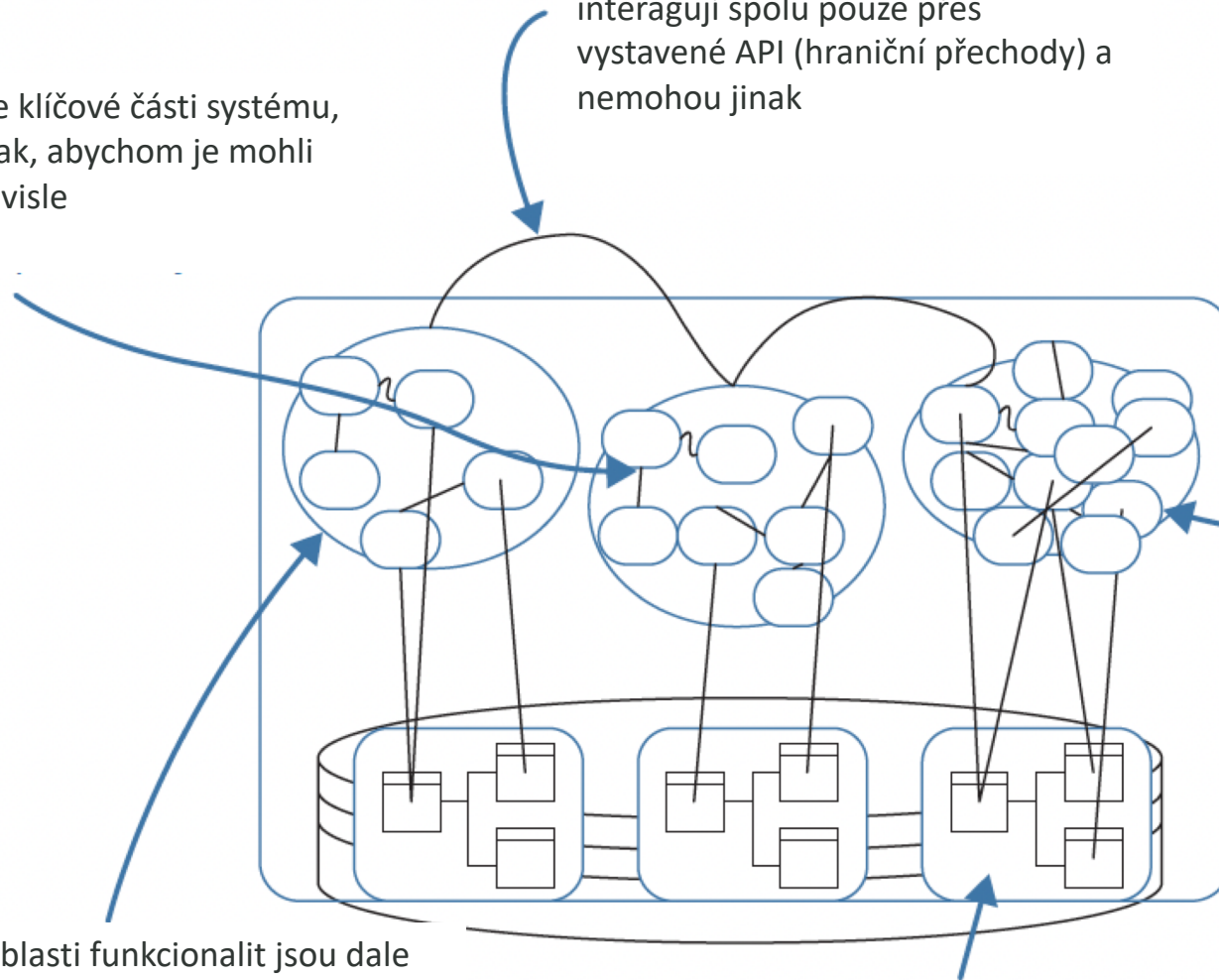
Postupem času se ze systému stává monolitické spaghetti, kde je těžké dělat jakoukoliv úpravu a rozšíření (tzv. **Ball of Mud**)

13 DDD – Domain Driven Design

ŘEŠENÍ:

Identifikujeme klíčové části systému, ty izolujeme tak, abychom je mohli rošiřovat nezávisle

Jednotlivé oblasti mají hranice a interagují spolu pouze přes vystavené API (hraniční přechody) a nemohou jinak

I tak nám vzniká **Bull of Mud**, který je ale zapouzdřen v mnohem menším celku a tudíž významně redukuje množství vazeb

Velké oblasti funkcionalit jsou dale rozděleny na podoblasti, které jsou uchápatelné a spravovatelné

Data jsou rozdělena do oblastí, které jsou od sebe opět izolovány hranicemi

13 DDD – Rozdělení problému na (sub)domény

- Jak rozdělit problem správně do subdomén
- Jak identifikovat klíčové domény řešeného problému?
- Jak se zaměřit na oblasti, které jsou důležité pro business?
- Jak vypadají hranice mezi doménami?
- Jak přiřadit lidské zdroje k doménám?

Měl bych mít možnost kdykoliv vzít jednu oblast a s minimálním úsilím a dopadem (minimální rework, testování, organizační změny atd.) do ostatních domén:

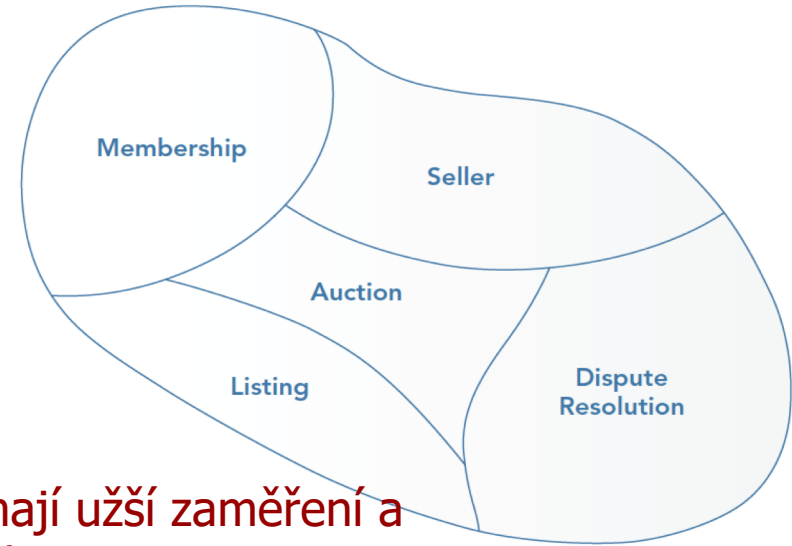
- nasadit opravu
- upravit funkcionalitu
- migrovat funkcionalitu na jinou technologii
- rozšířit z pohledu CPU a datového úložiště
- outsourcovat do jiného oddělení nebo společnosti

13 DDD - Rozdělení problému na domény

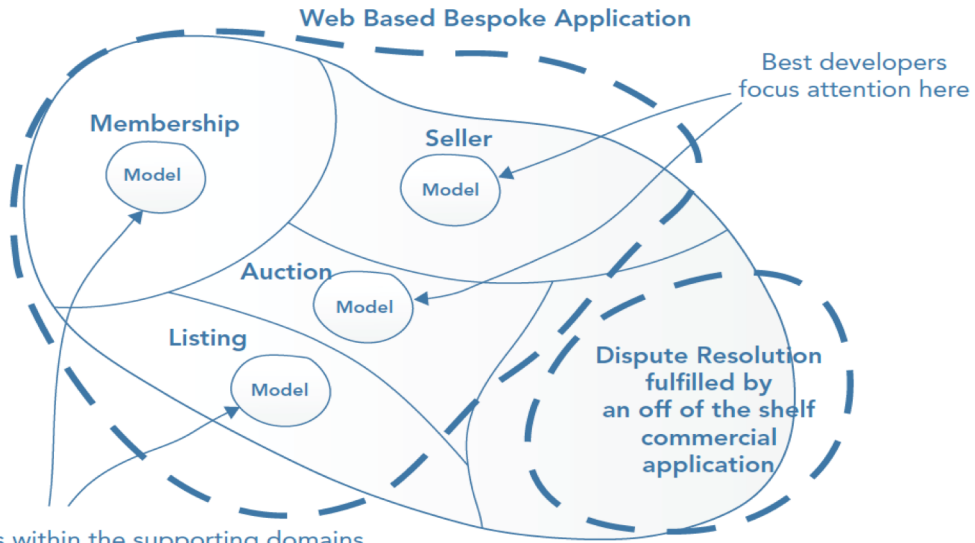
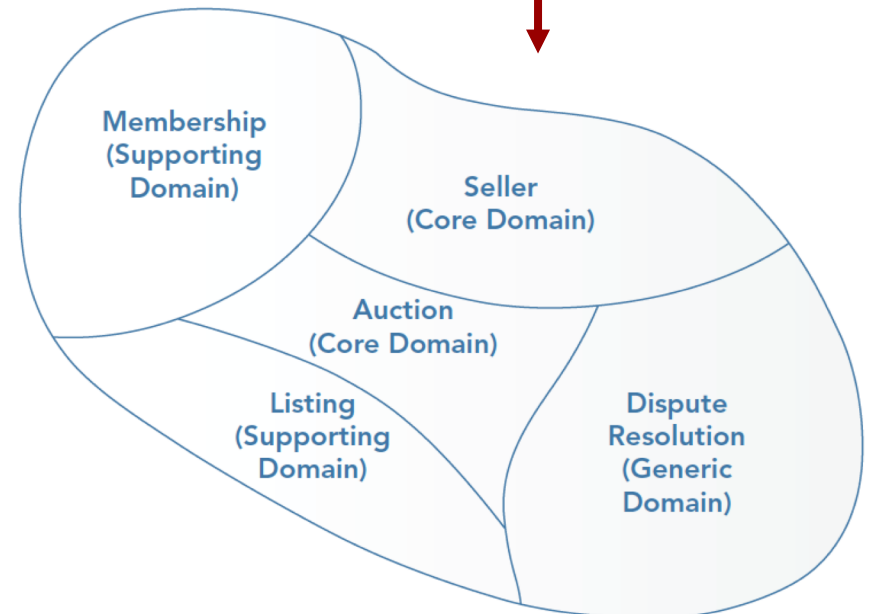

Online Auction

Doména celého problému, který řeším

Domény, které mají užší zaměření a uchopitelnou velikost

Models within the supporting domains need to be good enough

13 DDD - DOMÉNY

Domény z předchozího příkadu:

- *Membership* - stará se o registrace, preference, detaily členů (supporting)
- *Seller* - veškeré aktivity prodejce (core)
- *Auction* - řízení a časování aukcí, práce s nabídkami (core)
- *Listings* - seznamy položek pro dražbu (supporting)
- *Dispute resolution* - řešení sporů mezi prodejci a kupci (generic)

Domény můžeme rozdělit do tří základních typů:

- **Core domain** - zpravidla reprezentuje core business firmy (přináší nejvíce peněz a kompetitivní výhodu). Dáváme na ní ty nejlepší vývojáře. Na core domain se díváme spíše jako na business produkt než jako na projekt.
- **Generic domain** - zpravidla vrstvy a tooly, které jsou využíváno hlavním (core) businesssem.
- **Supporting domain** – ostatní, které jsou spíše podpůrné pro ostatní části

13 DDD - DOMÉNOVÝ MODEL

Klasický softwarový model (objektový, datový...) se snaží o reprezentaci informací ve vrstvě ve které existuje ve formě entit, atributů a vazeb.

Doména v DDD je chápána jako koherentní oblast zájmu businessu. Např. se může jednat o doménu retailového bankovníctví. Souhrn abstrakcí, chování (logiky) a UI interakcí pak určuje model v této doméně.

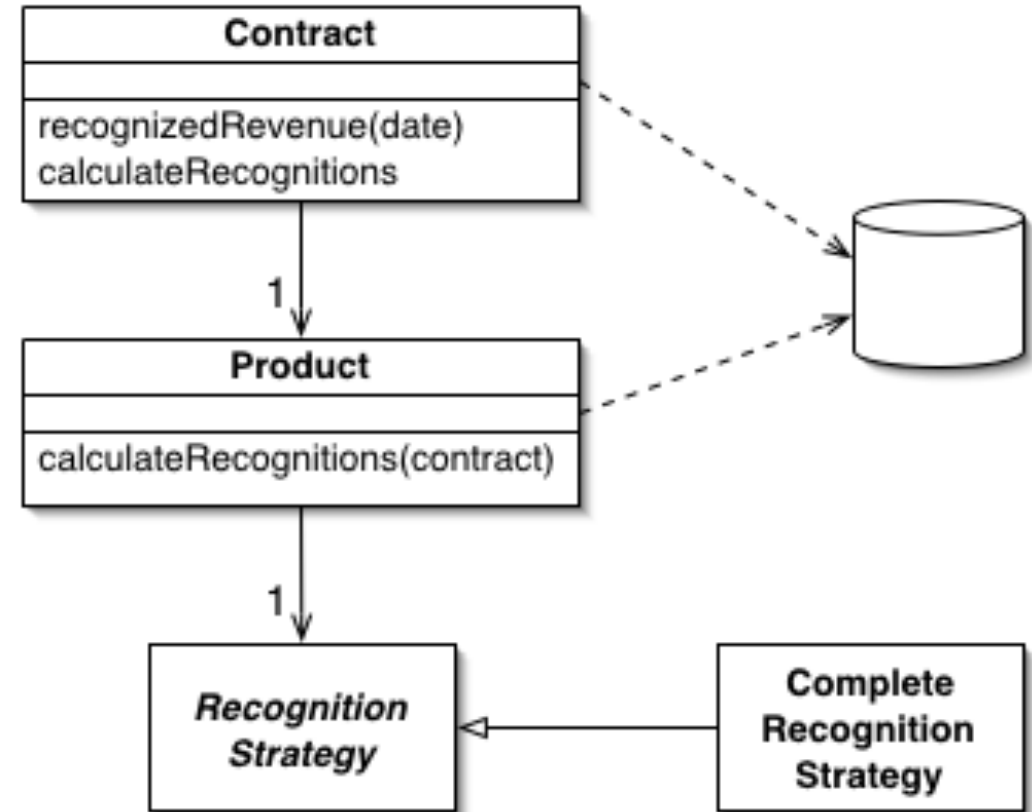
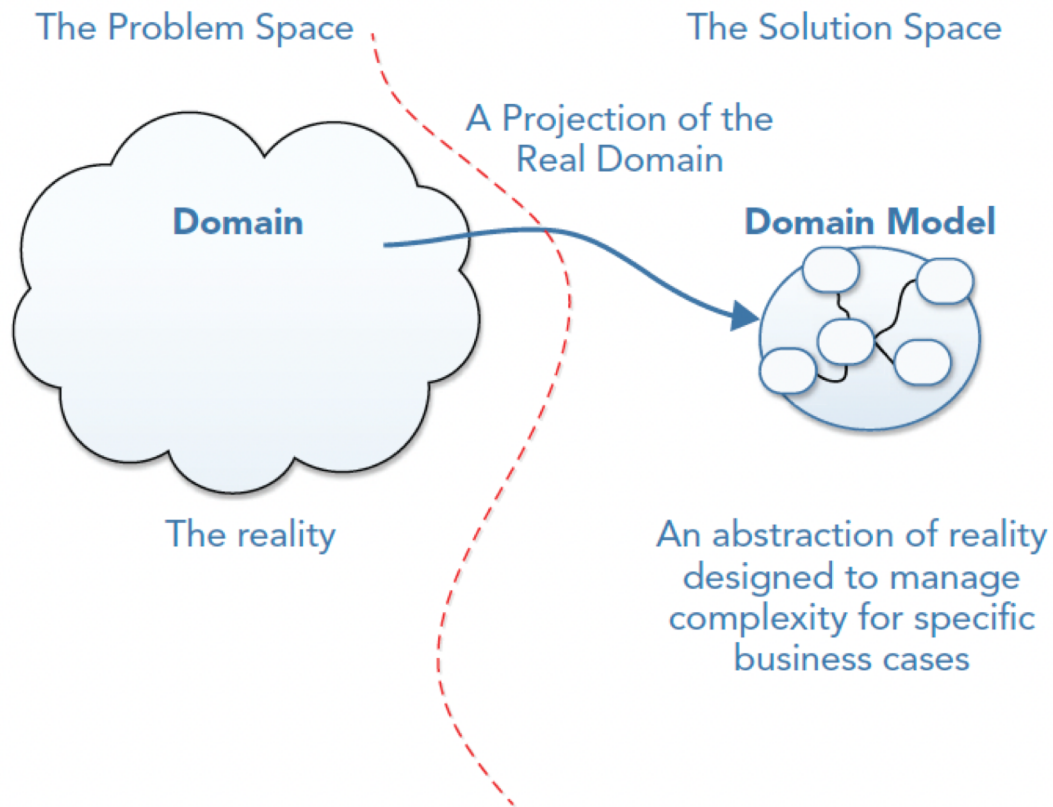
Doménový model v DDD se snaží o kompletní splnění všech požadavků – tedy kromě informací popisuje i chování, omezení, komunikační jazyk...

Doménový model v DDD tedy obsahuje:

- Objekty patřící do dané domény – např. v bankovní doméně máme objekty jako banka, účet, transakce...
- Relace mezi těmito objekty (včetně kardinalit)
- Chování, které tyto objekty vykazují při vzájemné interakci (hlavní operace) - např. výpis účtu - *issue statement*, debetování účtu - *debt account*
- Doménový jazyk – jazyk používaný lidmi pracujícími v dané doméně. Např. v doméně retailového bankovníctví debet, kredit, portfolio nebo operace převod peněz
- Kontext ve kterém model pracuje – předpoklady a omezení se kterými vyvinutý software musí pracovat/musí zajistit. Např. nový účet musí být založen pouze pro žijícího člověka musí mít nezáporný zůstatek.

Pozn. Je možné jít až na úroveň atributů nebo minimálně hlavních atributů (doporučuji)

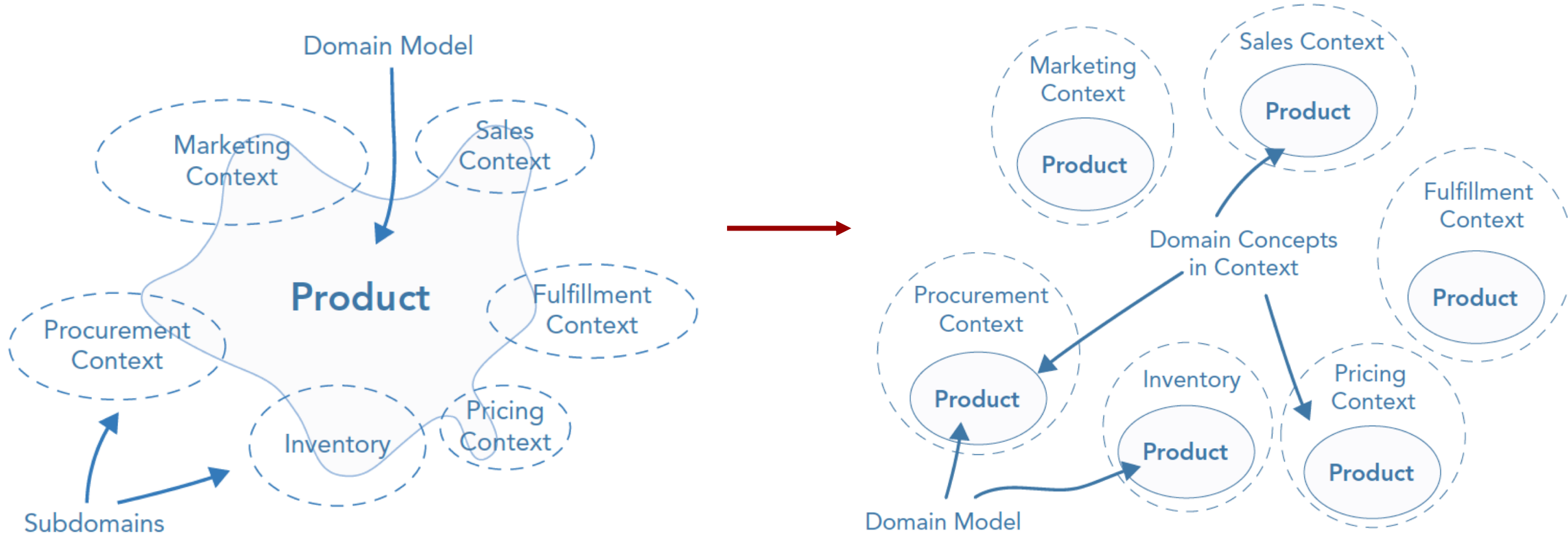
13 DDD - DOMÉNOVÝ MODEL

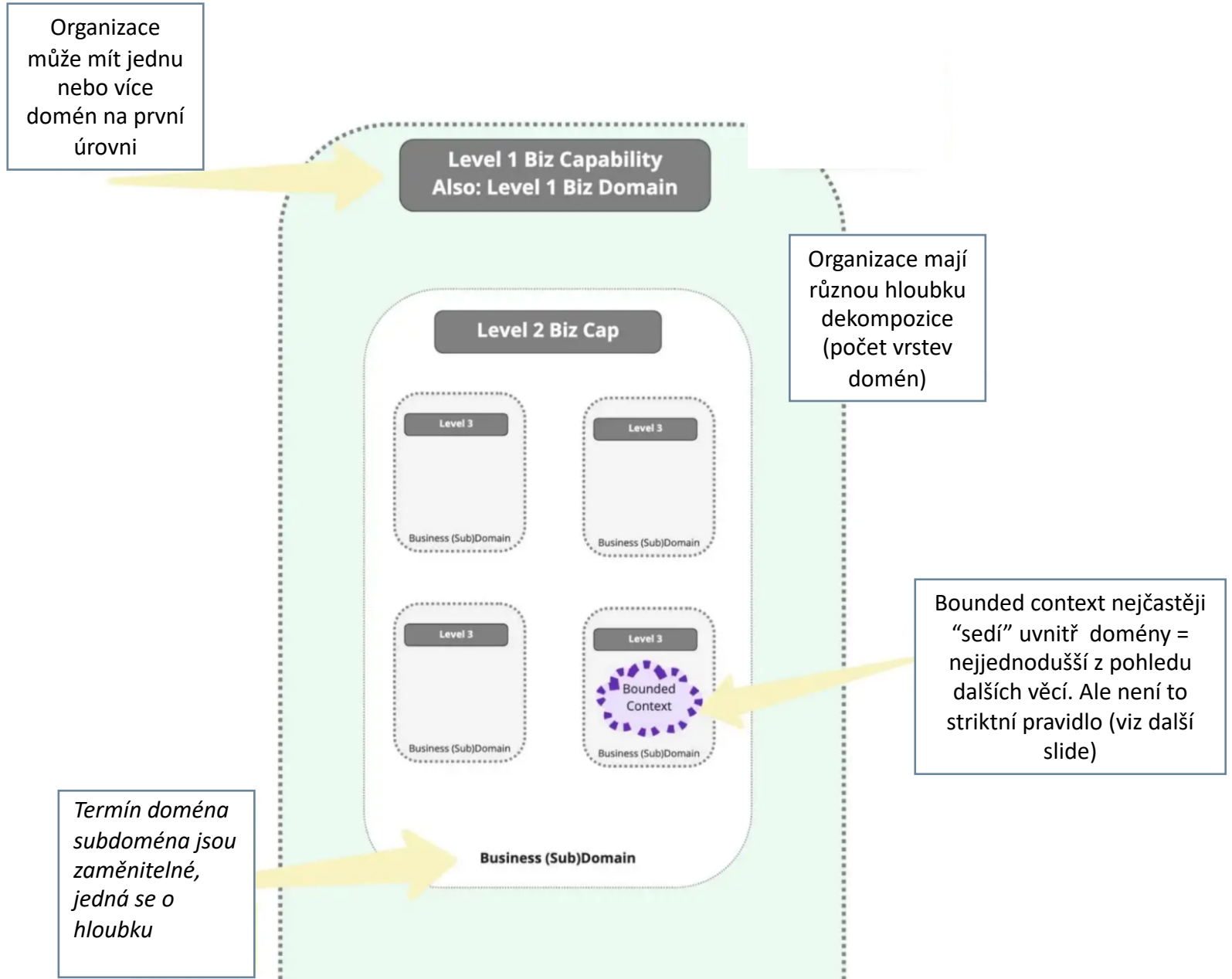

13 DDD – BOUNDED CONTEXT

Bounded context je asi nejdůležitější termín z DDD. Zasazuje část doménového modelu do kontextu, kde má svůj unikátní význam a chování. Je to důležité, protože to zároveň tvoří hlavní vodítko pro hranice microservis a transakcí, které pracují nad daty.

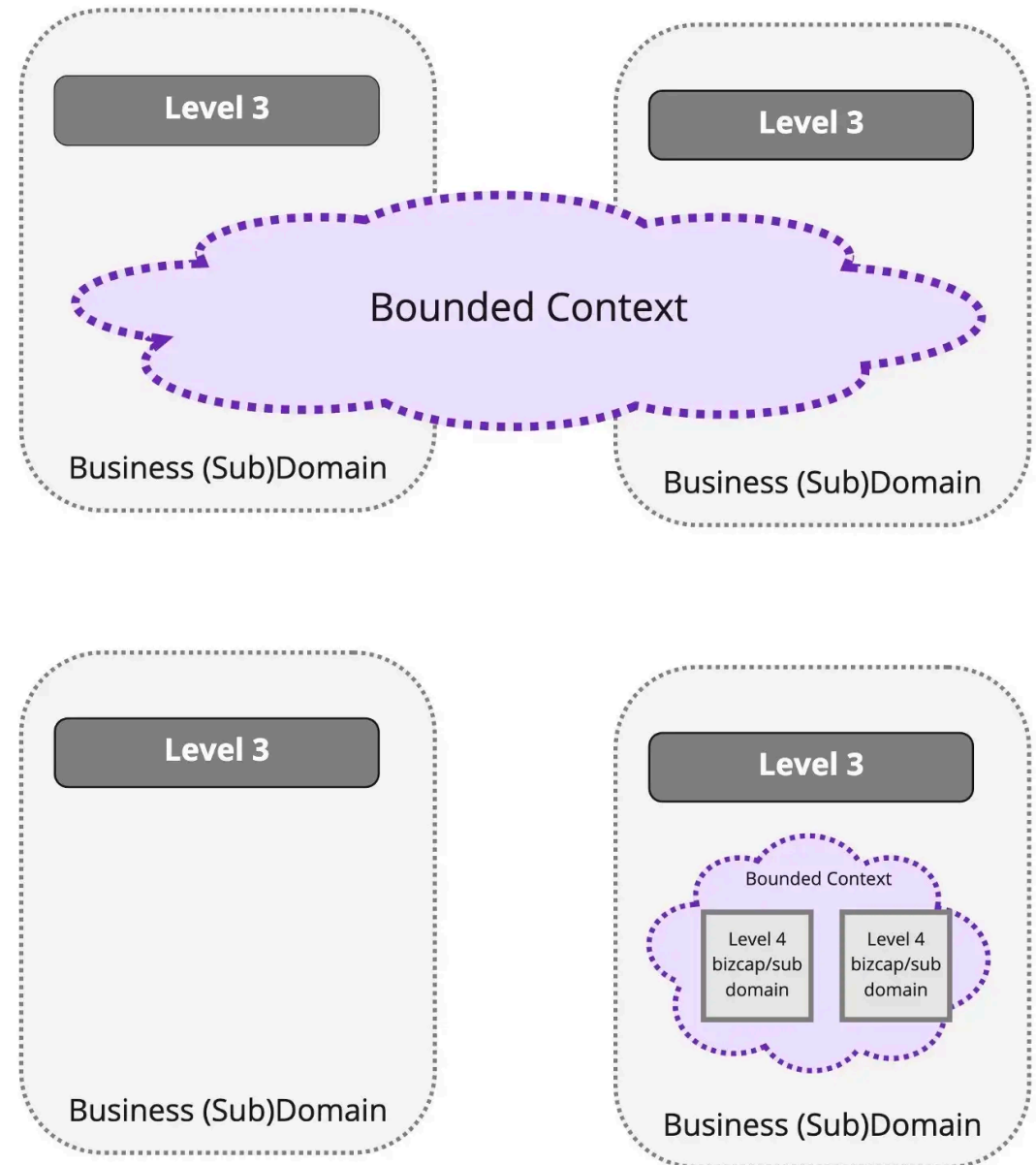

13 DDD – Doména, subdoména, bounded context

13 DDD – Doména, subdoména, bounded context

Jedna microservice nepřesahuje hranice bounded contextu, v jednom bounded contextu může být více microservis

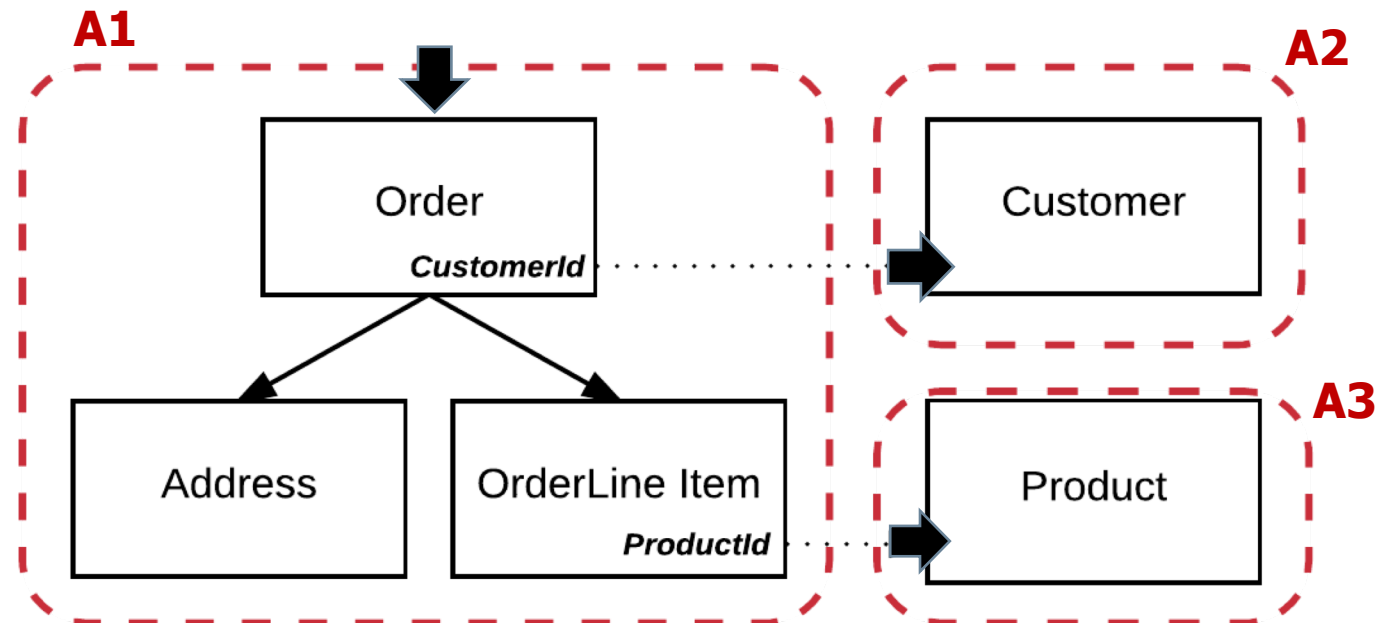

13 DDD – Agregát

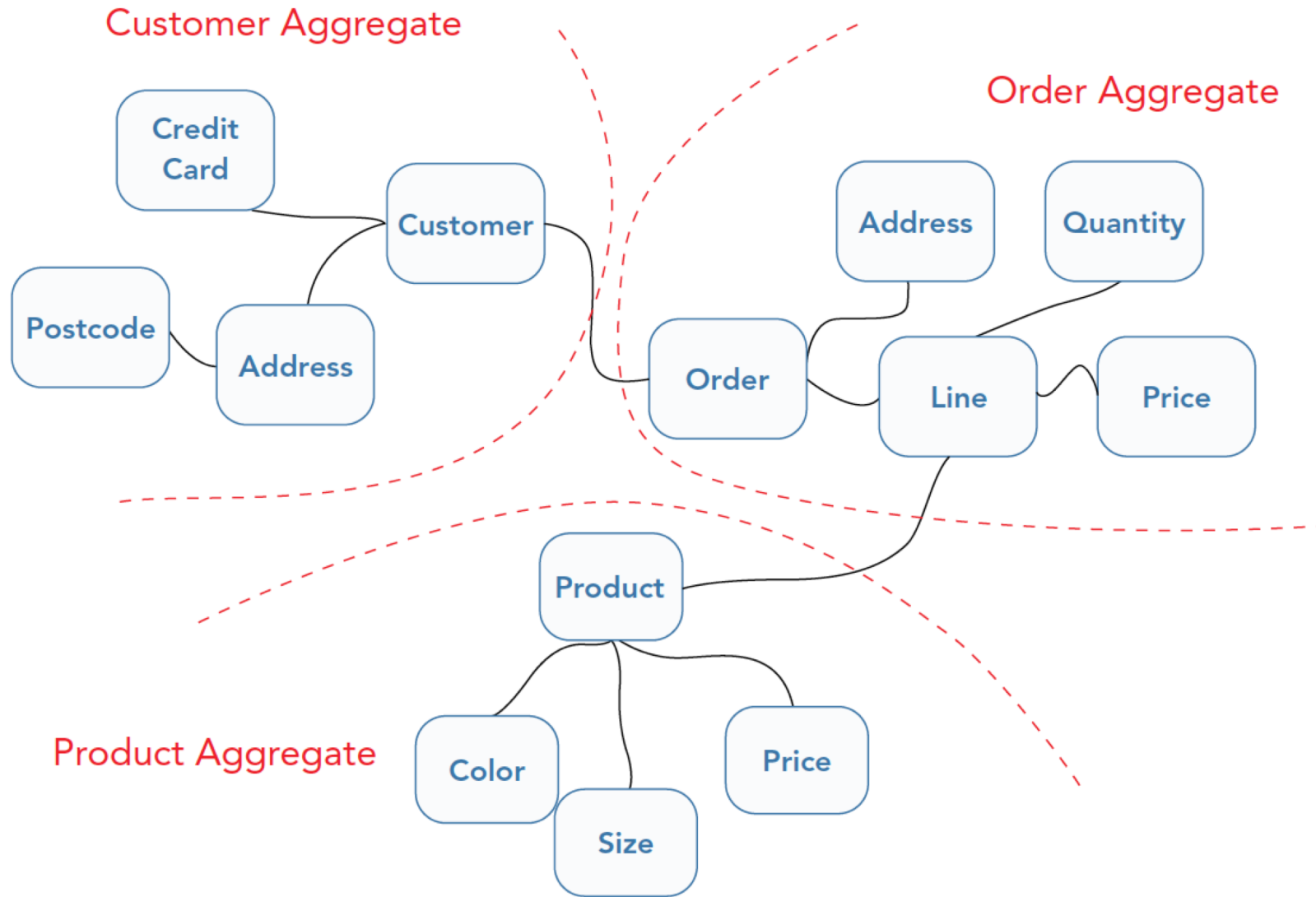
Agregát je skupina objektů (nebo tabulek), ke kterým se mohou chovat jako k uzavřené jednotce. Pracuji s ním vždy zkrz tzv. **Agregate Root**

Pravidla:

- Agregát má vždy jeden **Agregate root** (kořenový) objekt a sadu dalších navázaných objektů
- Agregát se linkuje na další agregáty pomocí **Id** jejich root objektů (*vzpomeňte na lazy loading pattern pomocí Ghost*)
- Jeden agregát = jeden command, který s ním pracuje
- Scope transakce = agregát

13 DDD – Agregát

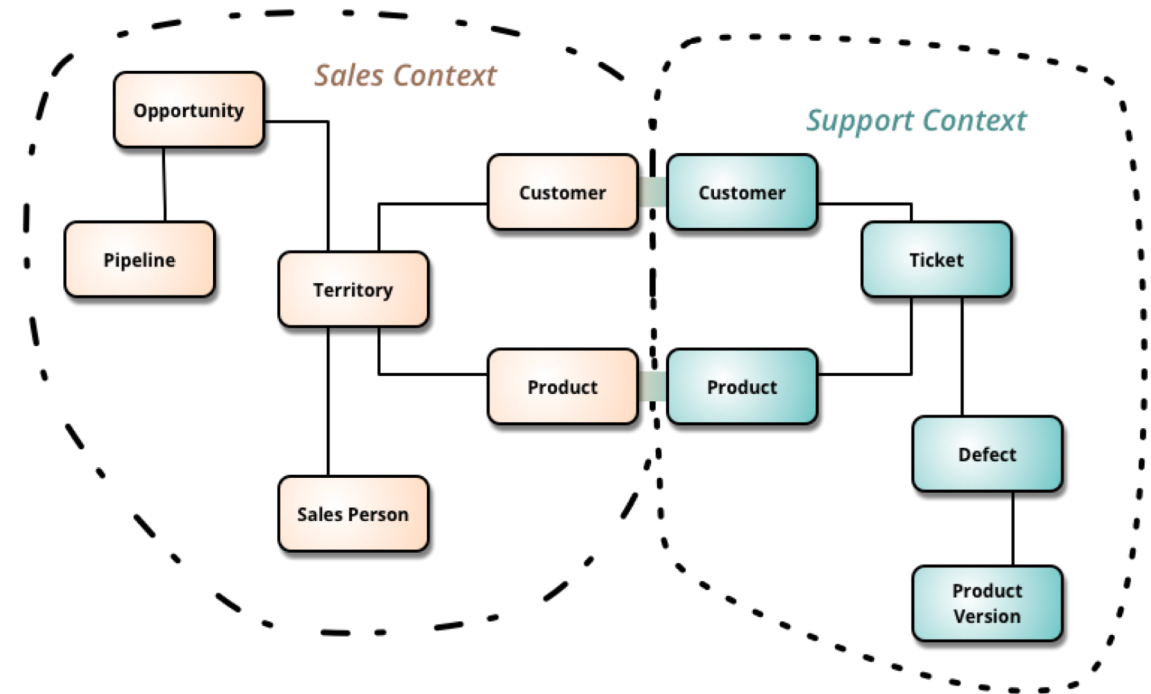

13 DDD – Agregát a bounded context

Ty samé entity mohou sedět ve více bounded kontextech

1. authorizační microservis může mít doménový model s *user_id* a dalšími detaily pro autorizaci
2. order microservice může mít doménový model s *customer_id* a detaily zákazníka
3. shipping microservis může mít doménový model s *customer_id*, jeho adresou atd.

Příklad 2 jiných bounded kontextů, kde se částečně překrývají entity *Customer* a *Product*

13 DDD - Životní cyklus doménového modelu

Factory

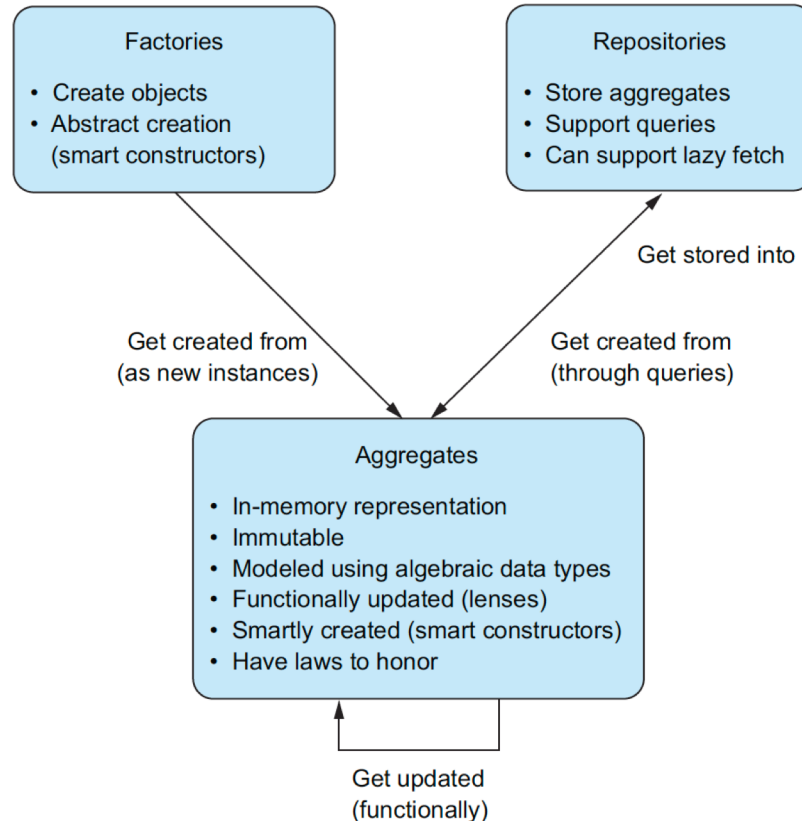
- Vytváří objekty
- Abstrakce vytváření *creation* (smart kon.

Repository

- Perzistuje agregáty
- Podporuje další dotazy
- Může podporovat *lazy loading*

Agregáty

- Sedí v paměti
- *Immutable*
- Modelované jako ADT
- Updatovány funkcionálně (*lenses*)
- Vytvářeny přes *Factory*

Pro zájemce, není nutno chápat na zkoušku: “Relational Lenses, a Language for Updatable Views,” by Aaron Bohannon, Benjamin C. Pierce, and Jeffrey A. Vaughan (<http://dl.acm.org/citation.cfm?id=1142399>).

13 DDD – entita, value objekt, service

Entita

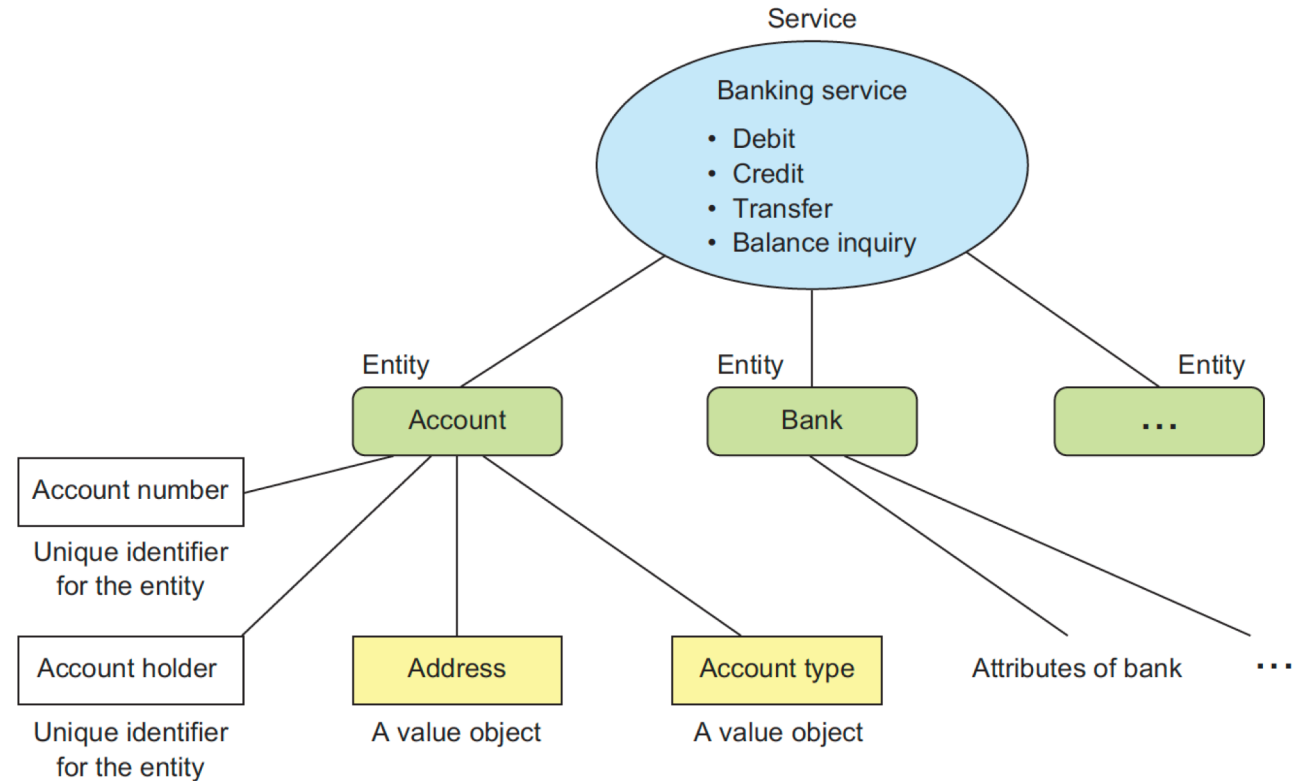
- Má vlastní identitu
- Prochází různými fázemi životního cyklu
- Usually has a definite lifecycle in the business

Value objekt

- Immutable
- Může být volně sdílen mezi entitami

Service

- Realizuje operace
- Vyšší úroveň abstrakce než entita nebo value objekt
- Může pracovat s více entitami a value objekty
- Obvykle realizuje business use case

13 DDD – Doménový Event

- Doménový event reprezentuje změnu v doméně
- Doménové eventy by měly být v jazyce domény ve které jsou používány
- Doménové event unikátní typ — tento typ je definován v doménovém modelu
- Doménové event je soběstačný (Self-contained) — obsahují kompletní informace popisující nastalou změnu nebo změnu, která má být provedená
- Doménové event eventy mohou být dále rozděleny na podtypy:
  - **Event** – immutable stav a hodnota entity, která nastala během provádění operací v doméně (mezi službami)
  - **Command** – asynchroní forma RPC (Remote Procedure Call), kdy říkáme konzumujícímu systému jakou změnovou operaci má provést
  - **Query** – podobné jako command, ale očekává vrácení výsledku (např. hodnoty nějaké entity) bez změny stavu

13 DDD – Anticorruption layer

Bounded context - je o kontrole hranice, důsledném zapouzdření a izolaci

ANTICORRUPTION LAYER - zařizuje “čistou a jasnou” hranici mezi doménami. Veškerá komunikace a transformace dat mezi doménami probíhá přes tuto specializovanou vrstvu (API)

Q: Uffff... když mám entitu Product ve více bounded kontextech, tedy ve více microservisách, co když jeho data mohu modifikovat ve všech těchto microservisách? Kde je pak single source of truth dat o produktu?

A:

- 1) V ideálním případě mám jedinou microservice, které mi zapouzdřuje veškeré operace nad produktem a pracuje se s jediným agregátem pro produkt.*
- 2) Pokud ne, tak:
  - i) Někdy mám výhodu v tom., že každý bounded context/microservice má trochu jiný agregát - v jednom se např. spravují ceny k produktu, jinde jeho parametry a fotografie*
  - ii) Jindy v jednom bounded contextu data k produktu čtu i zapisuji, v druhém pouze čtu (např. přes materialized view)*
  - iii) Občas se bohužel stane, že v obou bounded contextech zapisuju ta samá data. Pak to řeším přes Sagu a eventual consistency - viz následující slidy**

13 DDD – SHRNU TÍ

Bounded Context - zasazuje část modelu do kontextu, kde má svůj unikátní význam, chování a izolaci

Agregát - objektový graf který spravujeme jako celek (Aggregate root - kořen agregátu)

Entita - business objekt reprezentující doménový koncept se stabilní identitou

Value objekt - immutable objekt reprezentující kompozitní hodnotu objektu

Domain Service - domain behavior, které se nepersistuje (např. vypočti daň)

Doménový Event - objekt reprezentující změnu v doméně

Repository - fasáda odpovědná za perzistenci agregátu

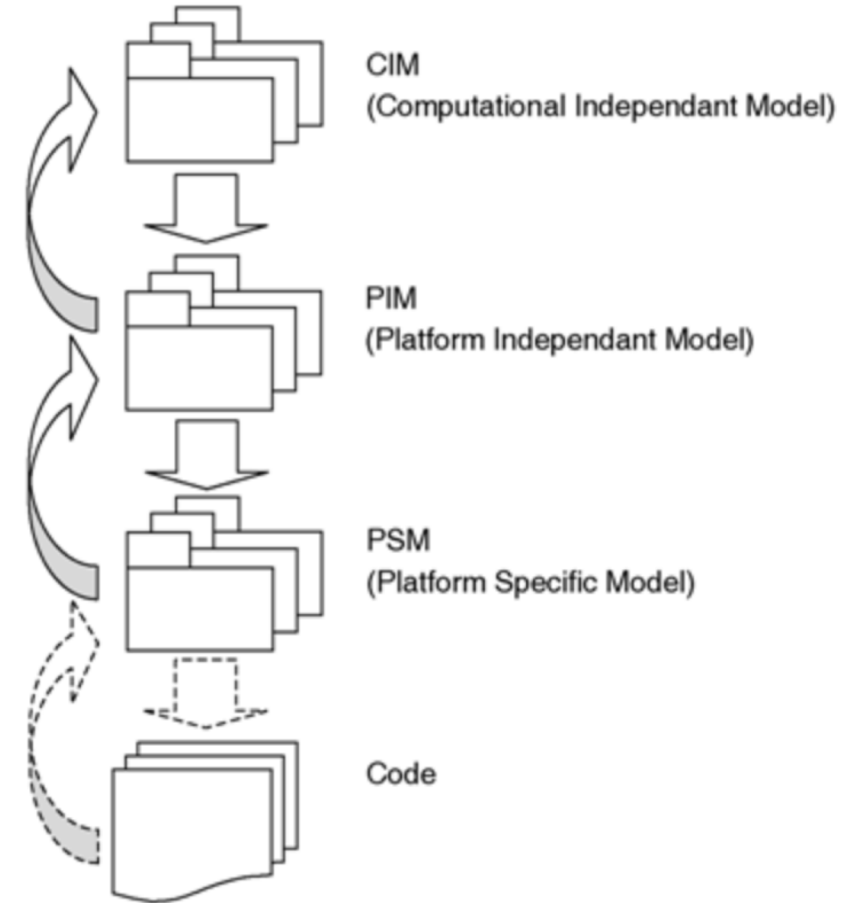
Factory – abstrakce vytváření objektů

13 MDA/MDD – Model Driven Architecture a Model Driven Development

Computation Independent Model (CIM) – označujeme jako primární model. Tento model odráží systémové a softwarové znalosti z business pohledu.

Platform Independent Model (PIM) - model softwarového systému nebo obchodního systému, který je nezávislý na konkrétní technologii použité k jeho implementaci.

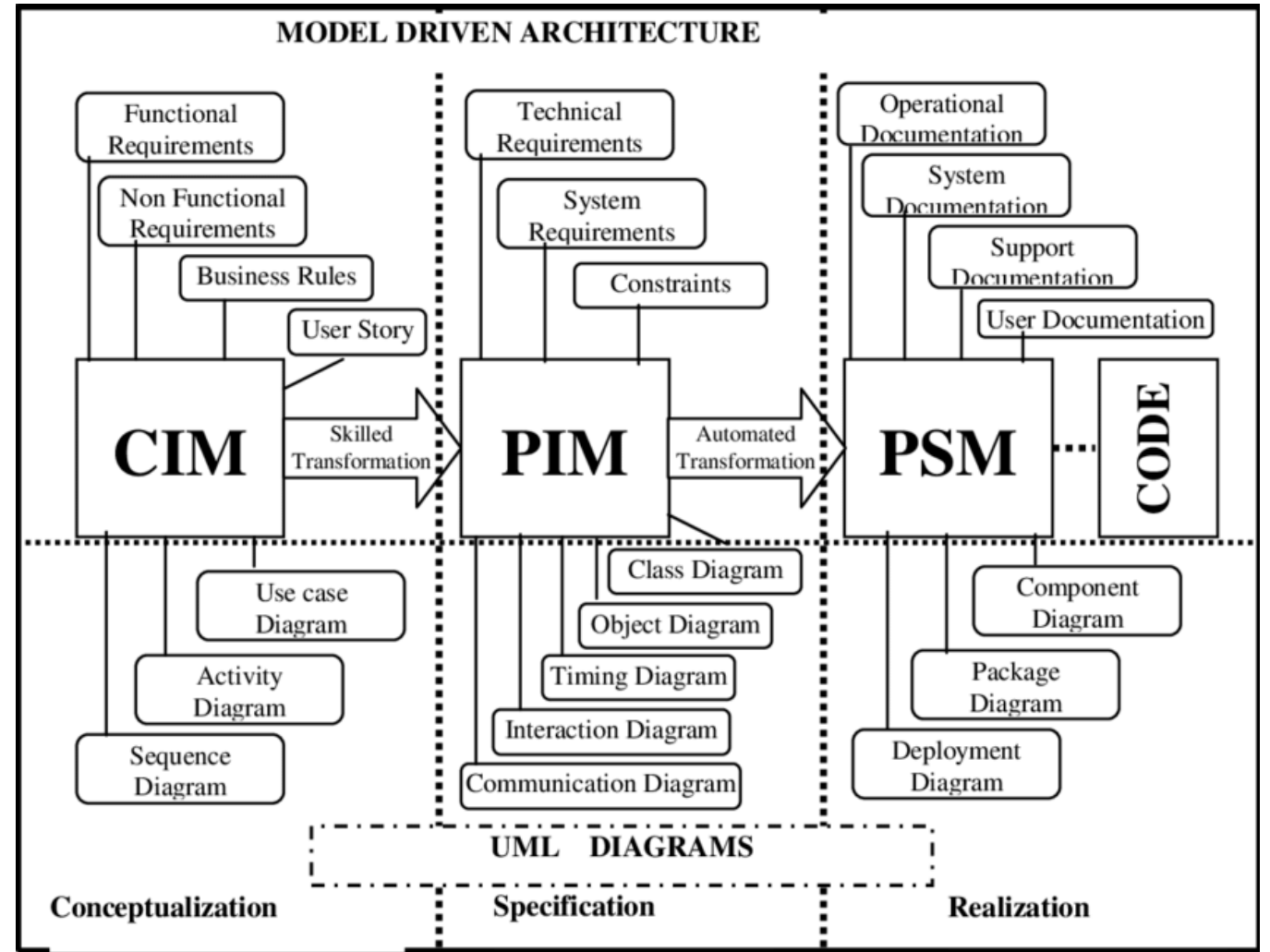
Platform Specific Model (PSM) - je model softwaru nebo obchodního systému, který je propojen s konkrétní technologickou platformou (např. konkrétní programovací jazyk, operační systém, formát souboru dokumentu nebo databáze). Pro vlastní implementaci systému jsou nezbytné modely specifické pro platformu.

13 MDA – Model Driven Architecture

MDA vychází z premisy, že model je základ všeho. Snažím se všechno modelovat pomocí např. UML. Jak se zvyšuje maturita projektu, tak se na základě abstraktnějších modelů vytvářejí konkrétnější a detailnější modely. Jednotlivé úrovně modelu jsou propojené nebo vznikají transformací jeden z druhého. Na nejdetailnější úrovni pak generují části aplikace/kódu z modelu.

V případě potřeby změny, provádím změnu ideálně na úrovních, kde je ta změna relevantní a to směrem zleva doprava

13 EDA - EVENT DRIVEN ARCHITECTURE/PROGRAMMING

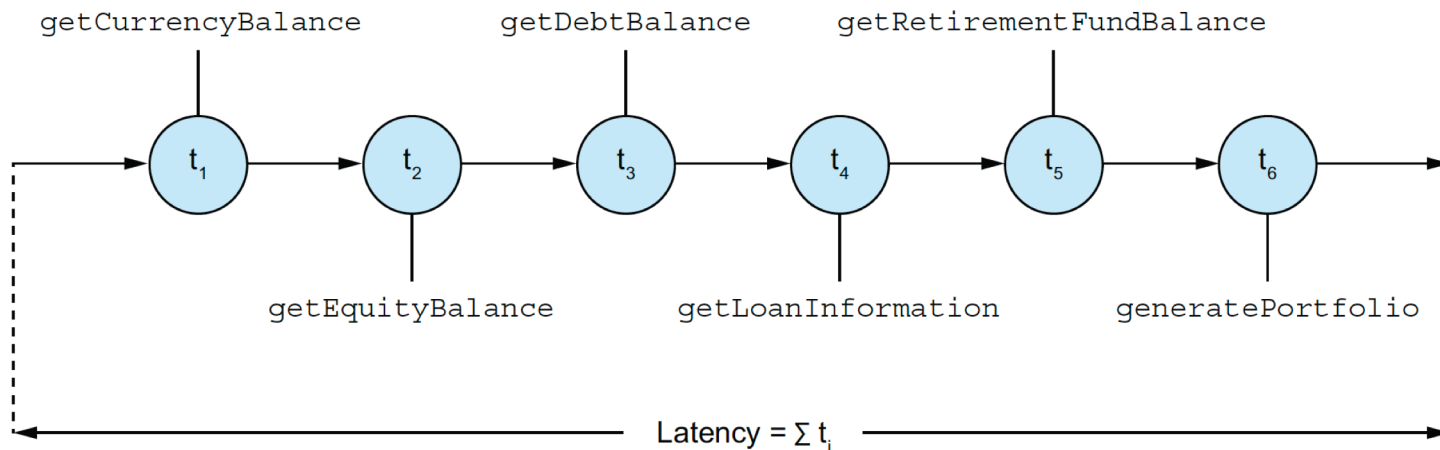
Místo abychom interakci mezi funkcionalitami a moduly řešili formou blokujících synchronních volání, tak interakcemi řešíme pomocí eventů (co se stalo), commandů (co se má provést/provolat) a queries (chci informaci)

Event-driven programming models make events an important architectural element

13 EDA - EVENT DRIVEN ARCHITECTURE/PROGRAMMING

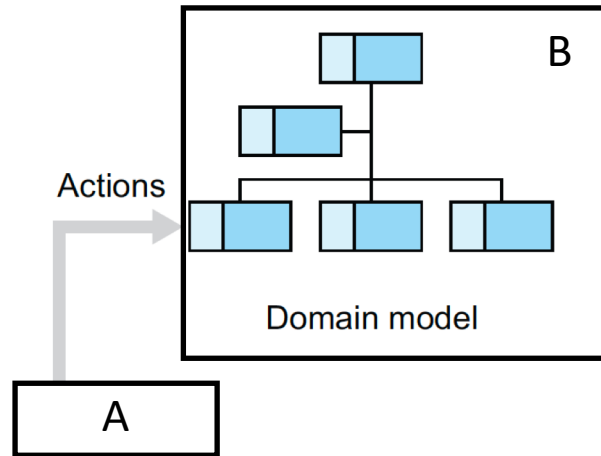
Nevýhody synchronní integrace:

- *Horší performance*
  - *Volané funkce blokují všechny thready, které je volají (dokud není požadavek odbaven)*
  - *Exekuce je sekvenční*
- *Svazování modelu přes pevná rozhraní*
- *Náročné na zásahy*

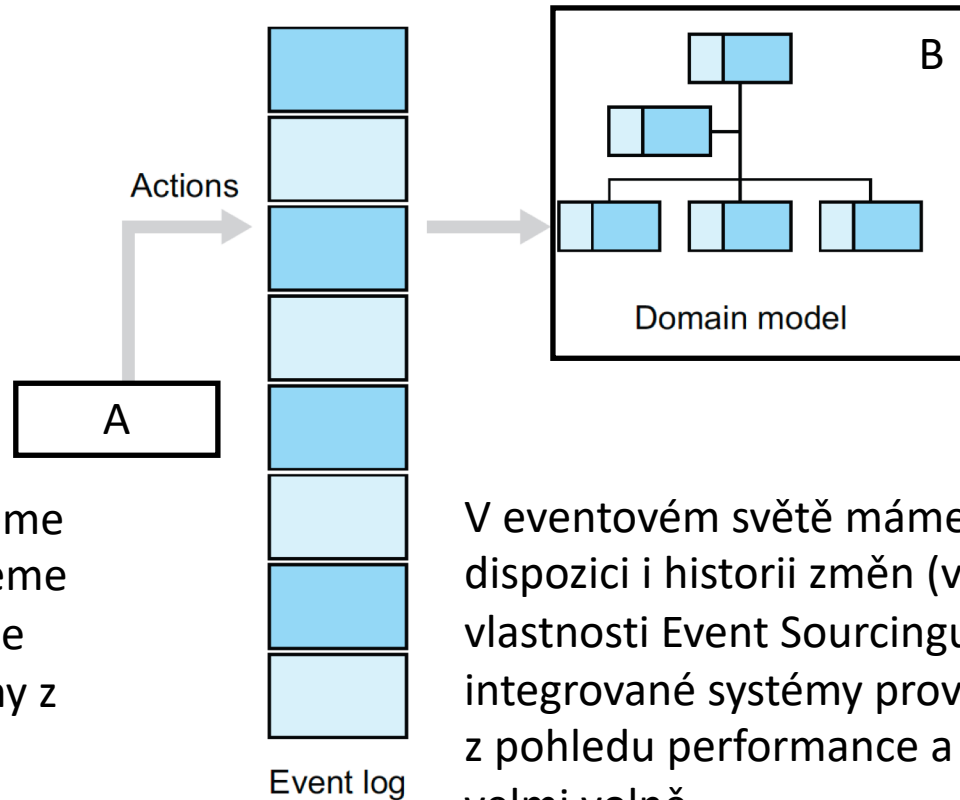
13 EDA - COMMAND FIRST vs EVENT FIRST PATTERN

Command first pattern

V synchronním světě updatujeme doménový model a nedostaneme se k historii změn. Provazujeme pevně oba integrované systémy z pohledu performance a API.

Event first pattern

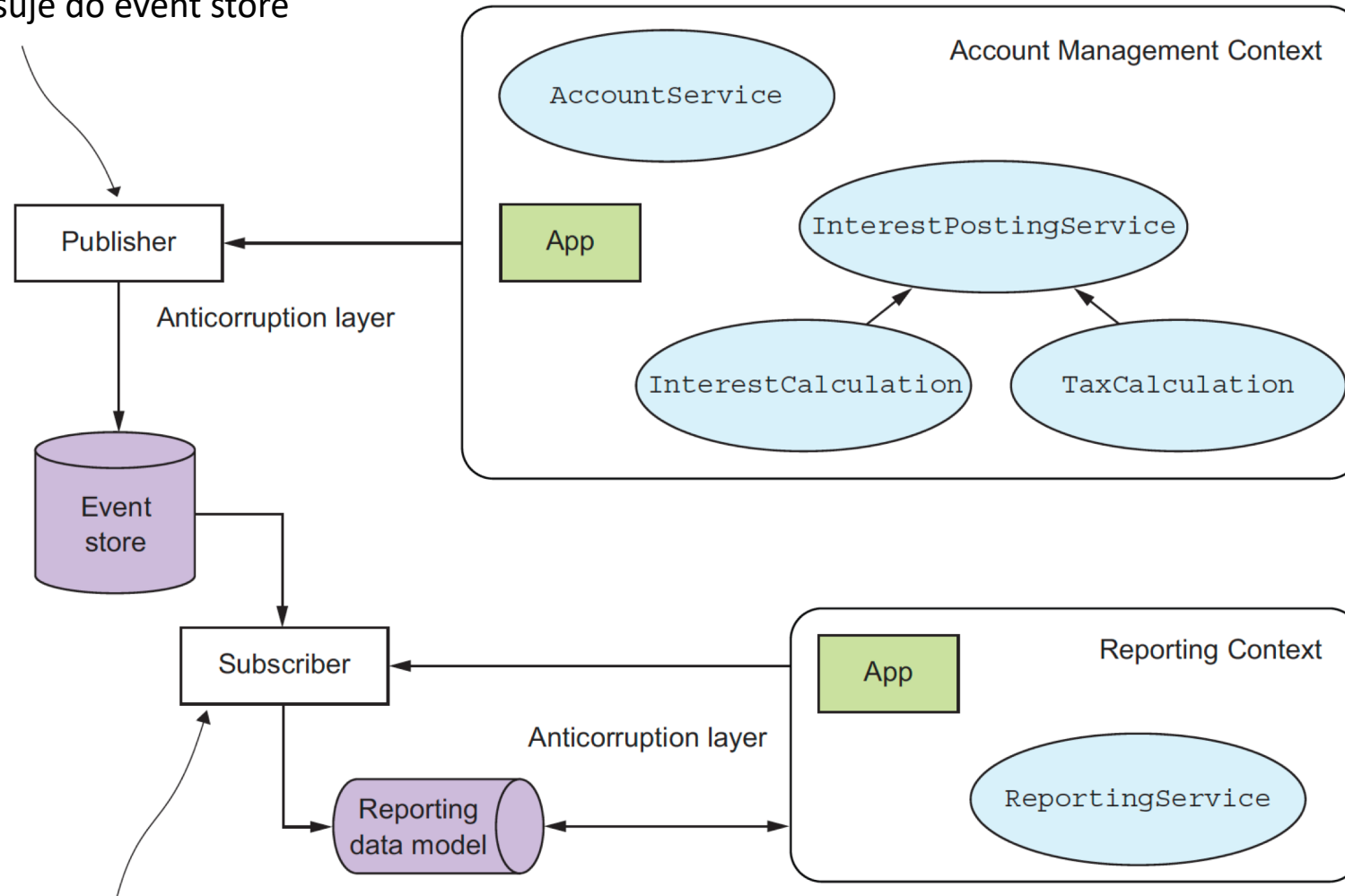

V eventovém světě máme k dispozici i historii změn (viz vlastnosti Event Sourcingu). Oba integrované systémy provazujeme z pohledu performance a API velmi volně.

13 EDA – PUBLIKOVÁNÍ a SUBSKRIPCE K EVENTŮM

Publikuje doménové eventy a zapisuje do event store

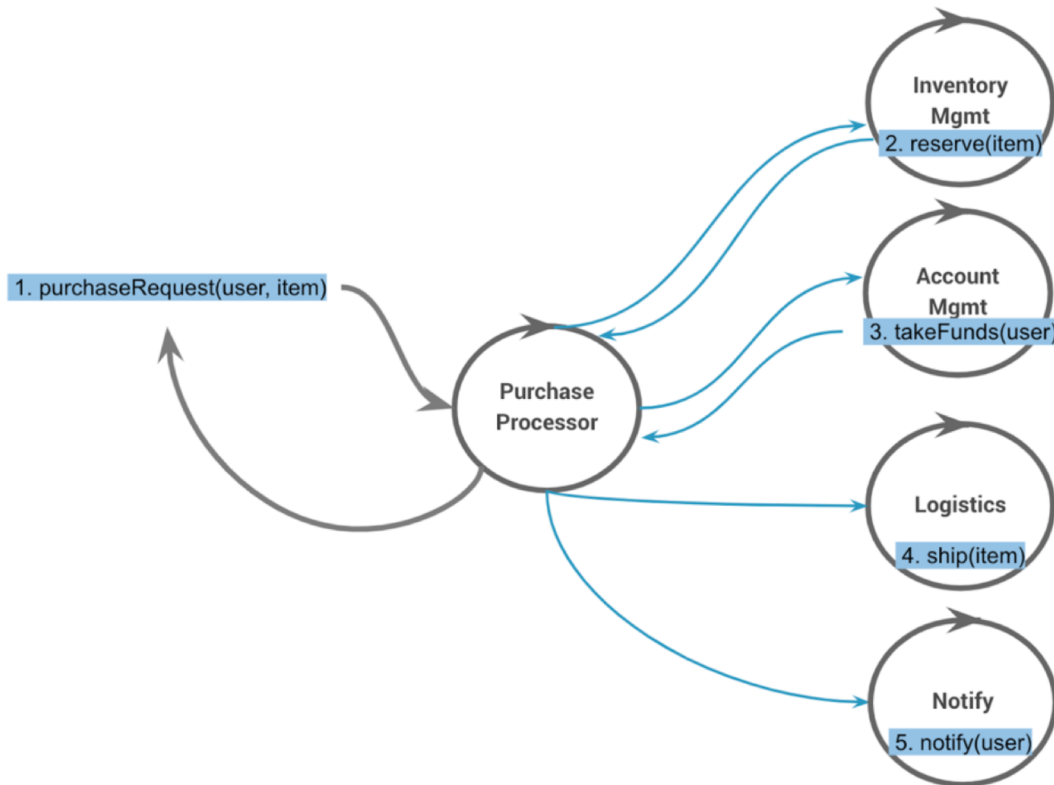

Subskribce k doménovým eventům a update datového modelu pro reporting

13 EDA - COMMAND FIRST vs EVENT FIRST PATTERN

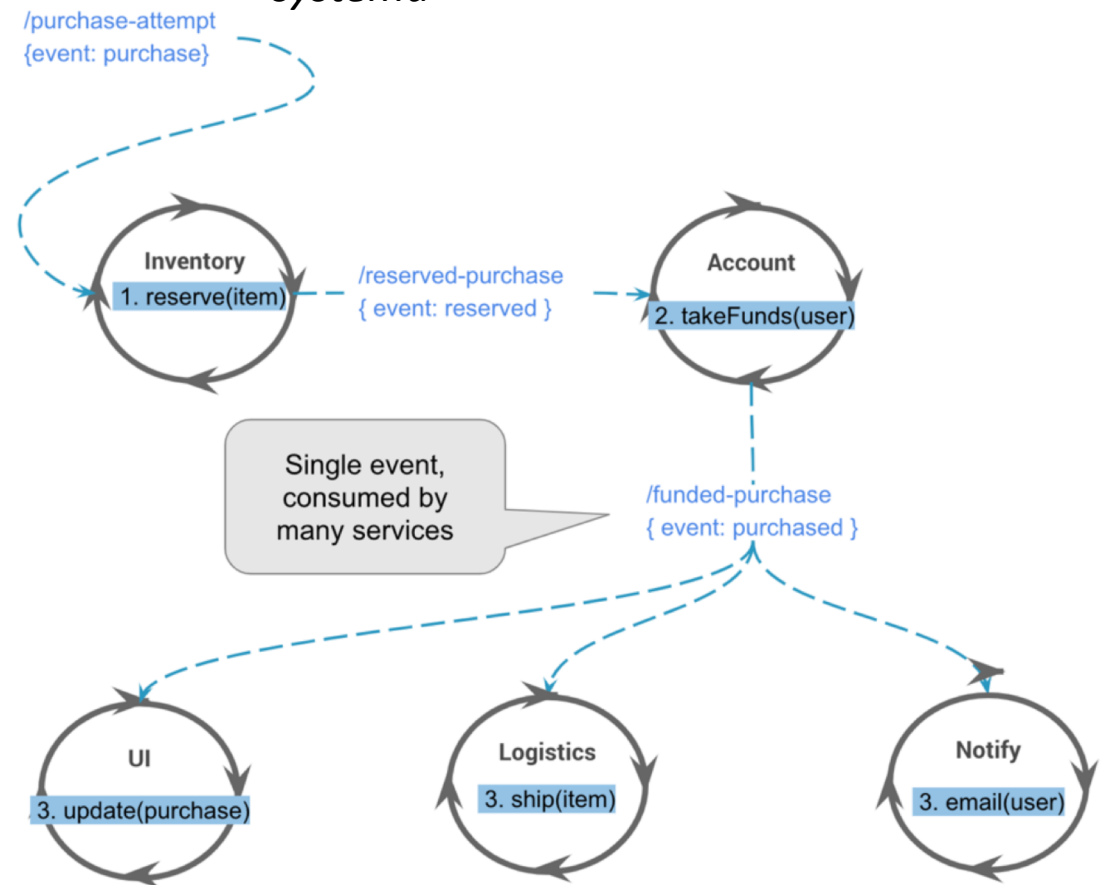
Command first pattern

1:1 interakce – synchronní volání je pouze mezi dvěma systémy

Event first pattern

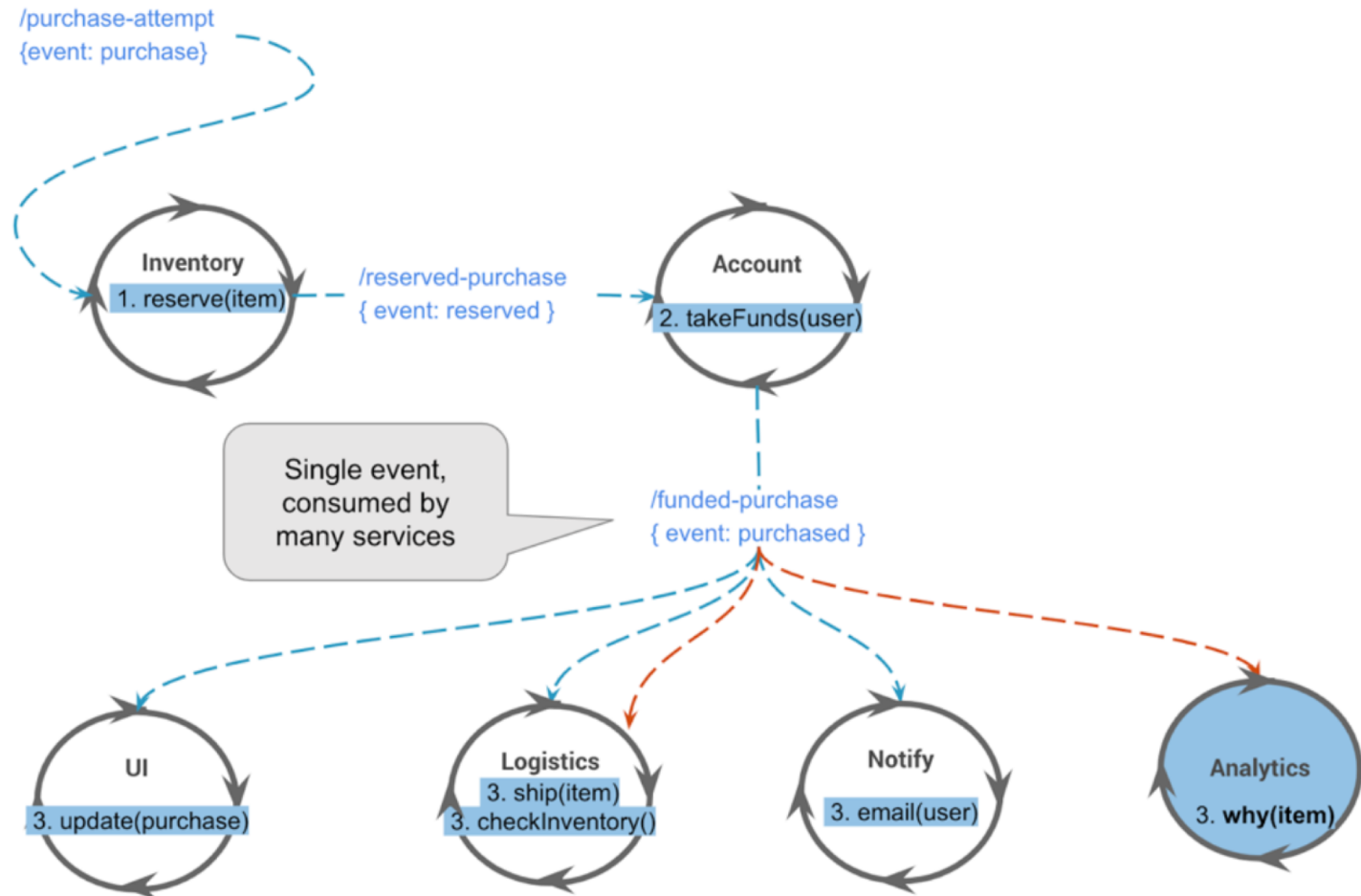
M:N interakce - Cílem eventu může být i více systémů

13 EDA - EVENT FIRST PATTERN

Event first pattern je také otevřený pro přidávání logiky a změny logiky jednoduše tím, že upravíme subskripci k eventům

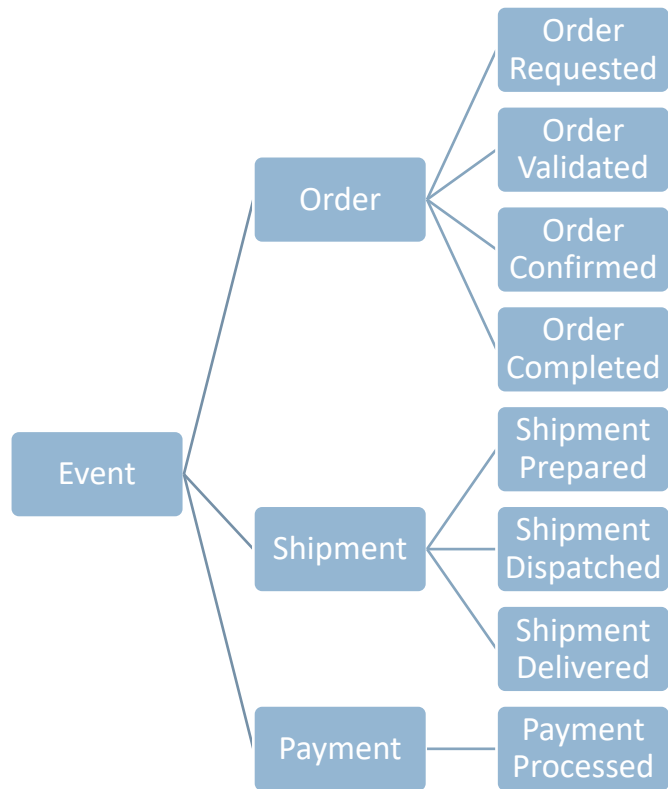
Event first pattern je pro konstrukci funkcionality stejně jako IoC (Inversion of Control) pro konstrukci objektů

13 EDA - EVENT FIRST PATTERN

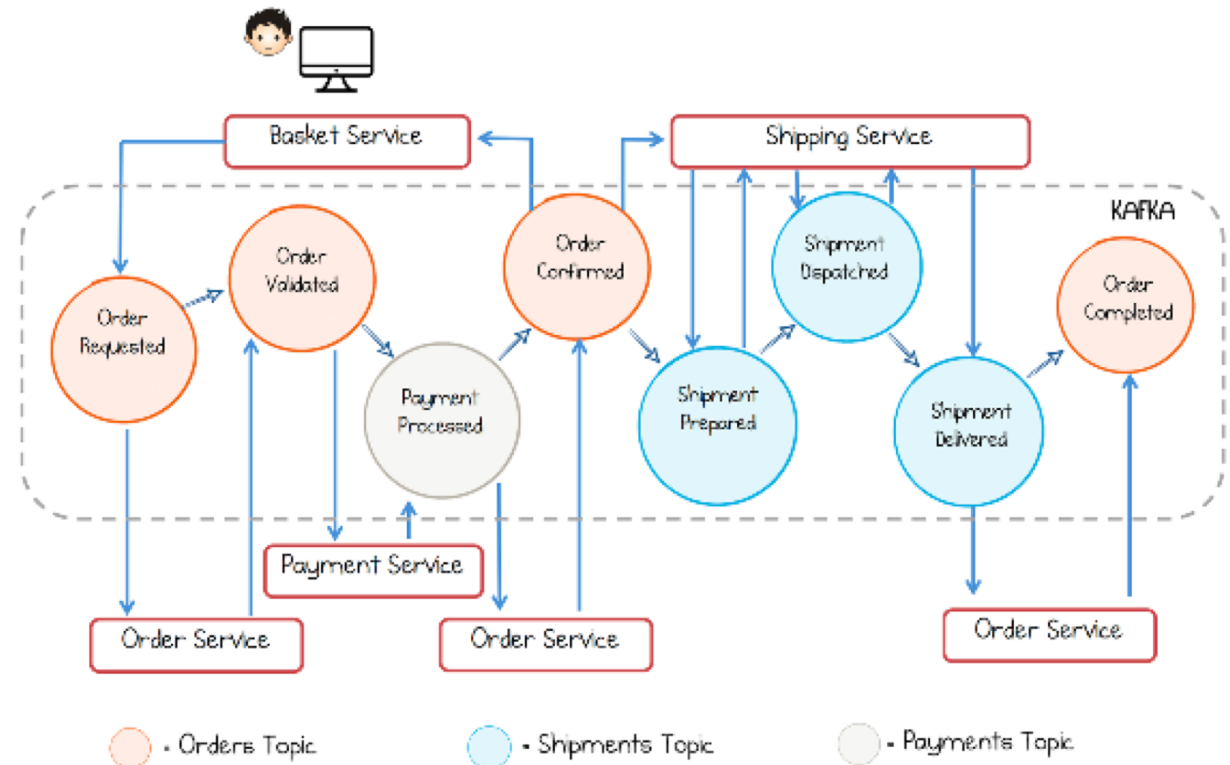
Taxonomie eventů

Eventy se snažíme uspořádat do taxonomie, která definuje typovou hierarchii. Toto typovou hierarchii pak používáme pro subscribování komponent (služeb) k určitým typům eventů

Orchestrace logiky pomocí eventů

V ekosystému pak vznikají eventy na které reagují komponenty (servis), které jsou k nim registrované. Akcí vznikají další eventy.

Pozn. Kafka je nástroj pro integraci a procesování eventů, Topic je její mechanismus pro subscripci a publikování k typům eventů